

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

VABILO občnemu zboru „Národne tiskarne“ dné 6. aprila 1881 ob 6. uri zvečer v sobi uredništva „Slov. Naroda“.

Dnevni red:

1. Poročilo podpredsednikovo.
2. Računski sklep delniškega društva „Národne tiskarne“ za l. 1880.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Sprememba pravil, in sicer:
V § 20., v 1. odstavku mesto petnajst bode sedem, in v drugem odstavku mesto pet bode šest odbornikov.
V § 21., v drugem odstavku mesto sedem bodo trije odborniki, in v tretjem odstavku izostane „vsaj po jedenkrat vsaka dva meseca“.
V § 25. se izpusti odstavek, „da člani upravnega odbora in pregledovalnega odseka dobivajo dijete in vnani člani tudi potne troške povrne“, odstavek, „da se v korist društva potrošeni novci dotičnemu od upravnega odbora takoj povrnejo“, ostane.
5. Dopolnilna volitev dveh upravnih odbornikov.
6. Posamezni predlogi.

Opomba. § 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico, oziroma začasni list vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico vložiti.

Upravni odbor „Národne tiskarne“.

Očitna in skrivna agitacija zoper vlado.

Akopram današnja vlada nij nam Slovencem do sedaj nič družega storila, kakor da je obljubila, da hoče podeliti ravnopravnost vsem narodom, akopram je do sedaj le še pri obljubi na papirji ostalo, akopram se nam glede slovenskega uradovanja pod sedanjo vlado hujši godi, kakor pod Auersperg-Lasserjem, vendar nemčurji pri nas na slovenskejši zemlji hujskajo in agitirajo zoper vlado na tako silen način, kakor kaj tacega do sedaj še nij bilo nikdar čuti. V tem poslu si nabirata posebno brata Schreya posebne zasluge. Ljubljanski Schrey agitira očitno zoper vlado in črni Slovence, kjer koli jih je mogoče. A hujši od ljubljanskega Schreya je celjski Schrey, deželne sodnije svetovalec, tedaj c. k. uradnik. Znana reč je, da skrivni sovražnik veliko več škoditi more kakor očitni, katerega se je lažje braniti. Celjski Schrey agitira kot c. k. uradnik zoper obstoječo vlado potihoma, on je prava tiha voda, ki bregove trga. V njegove pisarni se shajajo celjski nemčurji, skozi njegove roke gredo vse agitacije na spodnjem Štajerskem zoper vlado in Slovence, on drži z gotovo roko vajeti in sika zdaj sem, zdaj tje, kakor se mu ravno potrebno zdi. Schreyjevi predstojnik, akoravno tudi zagrizen nemčur, je jagnje proti Schreyu, Schrey vodi, a njegov predstojnik mora tako plesati, kakor mu Schrey gode. Neverjetno se to morda marsikomu zdi, pa vendar je istina. Schreyjevi predstojnik se Schreya samega boji, in zato stori vse tako, kakor mu Schrey na ušesa natrobi, on je le ubogljivo orodje v Schreyjevih rokah. Schrey dobiva svojo povelja od višjega predstojnika, to je Schreyjevemu pred-

stojniku dobro znano, mora tedaj delati po Schreyjevi volji. Ko si je Schrey volil svoj stan, se je pač nekoliko zmotil. Pestati bi bil imel diplomat, ali pa še bolje — policaj; tam bi lahko vohal in vohal, kolikor mu drago. Schrey pride tako prilizeno in povprašuje in pozveduje vse, česar mu je potreba za njegove agitacije, da mu gre vsakdo, kdor ga natančneje ne pozna, na limance. Zdaj se muči Schrey uže dalje časa v Ptuji in preiskuje ondoto c. k. okrajno sodnijo. Uzrok tega preiskovanja je baje, ker so ondotni okrajni sodnik in njegovi pristavi vsi narodnjaki, in so se pregrešili s tem, da so slovenske vloge reševali slovenski. To je pa dandenes pod Stremayr-Waserjem glavni greh, ta greh se mora torej, ker je baje jako nalezljiv, s korenino izdreti. Ko bi bil naroden uradnik pod prejšnjo vlado le pičico tega storil zoper vlado, kar dela zdaj Schrey, kaj bi bila pač vlada storila s takim uradnikom? Ali bi ga ne bili kar nēenkrat izpodili iz državne službe? Gotovo! Ali zdaj! kaj se zgodi Schreyu? Avanziral bode za svoje zasluge, da rije in dela zoper vlado. Res žalostna nam majka Slava!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. marca.

Na mesto dr. Smolke so Poljaki volili v avtonomistični **eksekutivni komitet** dr. Eyzebija Črkavskega.

Češki klub v Pragi je sklenil sledečo resolucijo: Češki klub izreka svojo najglobljo srd nad zločinom, katerega žrtev je car Aleksander II., in sicer tembolj, ker se spomina onih velikih osvobojevanjskih činov, s katerimi je ranji car v Rusiji dal svobodo milijonom kmetkega prebivalstva in osvobodil one narode, ki so bili preje pod turškim gospodstvom in ker

Listek.

Zvesta ljubezen.

(Historična povest koncem 14. stoletja; iz ruščine po Bestuževem preložil Fr. Gabršek.)

(Dalje.)

IV.

Tiha tema krila je Novgorod; po hišah so ugaševale luči in spanje umirilo je marsi katero togo.

Na obrežji Volhova kraljevala je sveta tihota, le tebe, sladka Olga, se ne usmili angelj miru. Tvoje deviško srce močno bije, prsi se ti nemirno dvigajo, strah, pričakovanje in kes te vznemirjuje. Stara, dobra péstunja ti je uže razpletla zlatolase kitice, slekla ti praznični kinč in odmolila večerno molitev.

Toda opazujmo lepo Olgo! Mehko odejo

*) Glej št. 64 „Slovenskega Naroda“.

odgrne, njena lepa, bela ročica razgrne damškova zagrinjala, potem vleče na uho! Komaj si upa dihati, svetilnična luč pred sveto podobo jo plaši. Zavije se v kratko sobolovo srajco, zapusti ležišče, — straši se vlastnih korakov po mrzlih tleh. Odpre okno. Skozi jesensko meglo spušča luna svojo blede luč na tiho mesto. Smrtni molk moti le zdaj pa zdaj klic prepelični na bližnjem travniku, rožljanje verig, na katerih so privezani čuvarski psi pri kavarni v Mihajlovej ulici. Ni jedno živo bitje se ne prikaže, ne zasliši se dogovorjeno znamenje, katerega devica uže težko pričakuje, a se ga tudi boji. Glavo nasloni na rame ter zre na Volhov, bliskajoč se od luninega svita, in otožnost jo navdaja, ker bode morala zapustiti domovino. „Zadujič pozdravljam vse, kar me je sedemnajst let tu obdajalo in razveseljevalo! Vi preljubi roditelji, hči vam zadnjič kliče: zdravstvujte!“

Gorke solzice močile so jej lice; v vročej molitvi spusti se pred razpelom Izveličarjevim na kolena. Uže oslabeva njena strast, kes postaje večji. Zdi se jej, kot bi čula glas, govoreč: „Nepokorno dete, nikjer ti ne bode miru, ker manjka ti blagoslova tvojih do smrti užaljenih roditeljev! Očetova kletev, britkoba vesti, zaničevanje sveta sledili ti bodo ves čas življenja ter ti zaprli nebeška vrata! V solzah bodeš preživela, ovenela v naročji moža! Tuja zemlja zatisnila ti bode oči, tvoje ime prištevalo se bode slabotnežem!“

Gorečnejša postaje Olgina molitev, blagosenen žarek, poslan od Najvišjega, razsvetli jej srce.

„Moj beg ne sme mojih roditeljev užaliti, ne sme jih onečastiti“, govori krepko sama soboj; „ljubav oslepila je Romana, vendar bode slušal moj nasvet: prošnje moje ganile bodo srce roditeljev mojim, če ne — objoko-

je bilo pričakovati, da bi bil v svojej državi vpeljal še druge svobodnostne reforme.

Nekateri listi na Dunaji in v Pešti so trdili, da avstrijski vnani minister baron Haymerle ne stoji trdno, ker je on uzrok, da se v avstrijskem in ogerskem državnem zboru nij izreklo obžalovanje ob napadu na ruskega carja. Ta vest se od vseh stranij preklicuje.

Pravosodno ministerstvo je izdalo ukaz do vseh sodnijskih predstojnikov, v katerem se jim nalaga, da imajo paziti na to, da prositelji za justične službe v svojih prošnjah navedejo svoje veroizpovedanje. Nadalje se ima rubrika „veroizpovedanje“ sprejeti v vse izkaze in tabele posebno pa v osobne stanovske izkaze.

Vnanje države.

Uradno se napad na ruskega carja Aleksandra II. tako le opisuje: Predno je padla prva bomba je nekdo ustrelil, gotovo zato, da bi se konji carjeve kočije ustrašili in se ustavili. Konji res ustavijo in takrat je Rusakov vrgel bombo, ki je zdrobila kočijo in je zato moral stopiti car z voza, kar se je ravno nameravalo. Druga bomba je bila še le namenjena zoper carjevo življenje. Ko bi ta bomba ne bila zadela carja, vendar ne bi bil rešen, ker je čakalo še več družih oseb v ulici, ki so imeli v rutah bombe pripravljene. — Smrti carja Aleksandra se je silno prestrašila kneginja Dolgoruki, druga soproga carjeva, katere poroka s carjem pa se nij javno proglasila. Čuje se, da bode se svojimi otroci v Italijo odpotovala. Kneginja Dolgoruki je jako bogata. „Agence Russe“ poroča: Policaj-prefekt Fedorov v Peterburgu bode iz službe odstavljen, na njegovo mesto pa pride Baranov, zdanji prefekt v Kovnu. V zapor dejan pa je generalmajor Mravinski, inženir peterburske policijske prefektore, katerega je bil Fedorov poslal preiskavat v ono hišico v v malej sadnej ulici, od kodar je šel podkop, a je Mravinski poročal, da nij ničesa našel.

Rusko ministersko svetovalstvo je carju Aleksandru III. baje predložilo reformske načrte, katere je car uže potrdil, kakor se poroča. Kakšni so ti načrti reform, o tem se ne more nič gotovega vedeti.

Iz Varšave se „P. C.“ poroča, da je bila pri glavnem guvernerji Albedinskem o priliki smrti ruskega carja deputacija poljskega plemstva, katero je Albedinski jako uljudno sprejel. Dejal je deputaciji, da se je v tem času, kar je v Varšavi, prepričal o vedenji poljskega naroda nasproti Rusiji in da more to vedenje brezpogojno hvaliti in priznati. Ranjki car nij sovražil Poljske. — Poroča se nadalje, da se bodo pogrebni slovesnostij v Peterburgu udeležile tudi deputacije Poljakov. V poljskih krogih se baje razpravlja tudi vprašanje o poljskeji adresi do novega carja, od katerega si nadejajo dosti dobrega.

Najnovejši telegram iz Peterburga javlja: V zadnjih dneh je bilo veliko ljudij v zapor dejanih; pri enem prijetih so policaji našli

okolo 700.000 rubljev. V noči 20. t. m. je bil neki človek v zapor dejan, pri katerem so našli dva revolverja, bodalo, strup in 20.000 r.

Vesti, ki prihajajo iz Carigrada o stanju grško-turškega vprašanja, so jako različne. Najbolj verjetna je ta vest, da se Turčija udaje iz bojazni pred posledicami ruskega vladarskega preobrata; vendar vse dozdane njene ponudbe ne zadovoljujejo Grkov. Poročevalec pariškega „Figaro“ je imel zapored razgovore s Trikupisom in Komundurosom in oba sta dejala, da je grško-turška vojna nezogibna. Isti poročevalec je bil zdaj tudi pri grškem kralji v avdijenci. Grški kralj s Francozi nij prav nič zadovoljen in očita Franciji, da je prav ona uzrok vojne mej Grki in Turki. Grška armada da je popolnem pripravljena in da se hočejo Grki v Tesaliji in Epiru na vsak način združiti s kraljevino grško.

Nemce je ruska okrožnica popolnem zadovoljila, kakor se poroča is Berlina; iz te okrožnice posnemajo, da namerava car Aleksander III. tesno se nasloniti na Nemčijo in Avstrijo.

V Rimu je umrl italijanski vojni minister Millon.

Na Francoskem se baje pripravljala ministerska kriza zaradi skrutinija po listah. Ministerski predsednik Jules Ferry hoče, da se celo ministerstvo v tem vprašanju odločno postavi na jedno ali drugo stran. Nekateri ministri pa menijo, naj ministerstvo samo opazuje in stvar prepusti zbornici in tudi Grèvy je za to, da ostane vlada nevtralna. Če se Ferry ne uda, morali bodo nekateri ministri odstopiti.

O ruskeji okrožnici sodijo Francozje jako trezno meneč, da se iz nje ne vidi jasno, kakšno politiko bode imel Aleksander III.

Dne 20. t. m. je Gambetta govoril na shodu trgovcev v Parizu socijalno-političen govor, v katerem je naglašal svojo udanost do republike in da se delo in kapital ne smeta drug drugega pobijati nego oba se morata združiti na korist Francije.

Dopisi.

× Iz Ljubljane 20. marca. [Izviren dopis.] (Ljubljansko izobraževalno delovsko društvo) je imelo zadnjo nedeljo v čitalniški restavraciji javno zborovanje, na katero je vabilo s plakati tudi nedruštvenike. Hvalevredno je prizadevanje društva, da skrbi za svoj razvoj, ali z neko stvarjo se ljubljansko narodno občinstvo ne more strinjati. Ako društvo prireja javna zborovanja, na katerih se razpravljajo le društvene stvari, potem naj bi imelo vsaj toliko takta, da ne bi gostov neudov žalilo s kolosalno neumnimi napadi na slovenske drž. in dež. poslance, ker toliko pa mora le uvideti, da s takimi brbljači ljudstvo ne

more simpatizirati in da to ne more biti na korist nijednemu obrtniku. Tega ne omenjam iz sovražnosti do delovskega ali obrtniškega stanu — čast in poštenje poštenemu obrtništvu — ali jaz mislim, da tudi v ljubljanskem delovskem društvu ima računeča pamet nadvladati slepo strast in šovinizem nekaterih ljudij. Za goste je uže to dosti bilo na pr. zadnjič v čitalnici, da so imeli poslušati grozovito trde švabske „govore“, in zadovoljen je bil menda ta dopoludan samo gostilničar.

Z Notranjskega 20. marca. [Izv. dop.] (A. Fuster recte Bister.) Samo dobro govori o zamrlih! De mortuis nihil nisi bene! Lep, zares prav lep izrek! Vsak obraženec ga mora spoštovati, a le do gotove meje. Pri narodnosti in politiki nam ne more biti merodajalen v celem obsegu svojega pomena, pri renegatih in izdajicah ga ne moreš priznati! — Zatorej opravičuj ta princip sledeče vrste.

„Slovenski Narod“ in tudi drugi slovenski listi poročali so te dni, da je na Dunaji zatislil oči „naš rojak“ neki Anton Fuster v svojem 73. letu. Narodil se je v Radovljici v Gorenjskeji pod slamnato streho. Bil je do leta 1848. profesor teologije v Ljubljani, v Trstu; hvalili so ga zaradi njegove posebne žive besede in svobodnih mislij. — Pozneje na Dunaji postavi se na čelo akademičnim slušateljem in zastopi mesto kaplana pri njihovej legiji. Se ve da s tem priseže na nemško nacionalne tedence in si pripne na prsi črnordeče-zlato kokardo. Ko Jelačić in „severni strije“ povrneta Avstriji red, popiše F. v Ameriko, kjer si služi kruh do pred petimi leti s poučevanjem. Zdaj se vrne na Dunaj in živi do smrti o milodarih nemških študentov in drugih nemških 48letnikov. — No, to vse je čisto naraven iztek tacega časa in take nature! Nihče od nas ne bode brodil po zmešanem privatnem F. življenji, nihče ne bode smešil njegove verske skoke in konflikte. F. je bil, kakor sem zgoraj uže mignil, duhovnik. Vsak od nas njegovih ubozih „rojakov“ mu privoščim, da mu zdaj glorio pojo na grobu nemški samopašneži in židovski študentje, mi mu privoščimo, da lažiliberalni listi kapital nakladajo za nemško stvar in „deutsche freiheit“ se spomini na njega. — To vse „Bog žegnaj“ njegovim manom!

Ali nekaj je pa vendar več nego smešno v teh bliščečih nekrologih in spominih, češ, Fuster je bil sicer rodом Kranjec, a pravi pravcat „deutsch-krainer“ in ne

vati hočem ljubitelja. Akopram nesrečna, vsaj bodem brez krivnje!“ — In pribojevala je vlastni boj; angelj spanja razprostrl je svoje peroti črez njo.

Bodi ti rahlo spanje, čista devica! Še marsikatero noč ne bodeš mogla zatisniti oči, še mnogokrat bodeš točila britke solzice na svoje ležišče: a ne bodo se posušile, kot solnce posuši roso, kot sladki materini poljub opere britke solze; tudi čas jih ne bode posušil. Še dolgo bodo donele tvoje tožbe, še dolgo bodeš pričakovala ljubitelja!

V.

Temna noč kraljuje po zemlji. Roman se prikrađe iz Novgoroda skozi Sofijina vrata. Temota bila mu je pravo zavetje; čilega vranca jezdeč krene proti Moskvi. Urno, kot bi hotel ubežati izdajalčevej pušici, drvi po cesti naprej. Mrzla, gosta tema vlegla se je po okolici, a težja bila je toga njegovega srca. Vihar mu

razpleta kodrave lasé, široki plašč opleta ob tatarsko sedlo in kriva sablja rožlja nad širokim stremenom. Zamolkli zvoki iz sivega zvonika kutinskega samostana vabijo k molitvi in izbude Romana iz globoke zamišljenosti. Pogleda tja na temne kupole z zlatimi križi na vrhu, kateri čarobno odsevajo v mesečini. Spomni se, da je vsled urnega odhoda pozabil prekrizati se. Vstavi torej znojnega konjiča, odkrije se ter moli, trikrat poklonivši se: „Pomozi, sveta Devica!“ Potem pa vzdihne: „V trenutku, ko nju je čakal zaročni venec, ljubico v togi in obupu zapustiti, je britko, zelo britko; a Bog nij hotel tajne, neblagoslovljene zaveze; — zgodi se volja njegova!“ Ves zamaknjen jezdi dalje. Nekako tesno mu je pri srci. Vest ga peče, akopram si nij svest kake pregrehe. Jednako orlu razjeda mu žalost srce. — Izza razpršenih oblakov pokazuje se zdaj pa zdaj blede luna ter razsvetljuje pusti pot skozi gozd; vse je mirno, mrtvo; celo listje

na drevji se ne gane; le tu pa tam vzleti kaka ponočna tica raz drevesa ter se vsede na drugo drevo; čuje se le prasketanje krhkih korenin pod konjskimi kopiti. Polunoč, strašna ura, se približa; a pekel néma moči do nedolžnosti; kot dan pred petelinovim petjem, razprši se strah pred njo. Romana varuje živa vera, — ničesa se mu nij bati.

V brzem teku jezdi mladenič preko visokega brega ob reki Višeri proti mostu, kjer misli stopiti na nasprotni breg. Uže je tik mostu, — kar začuje jasen žvižg pred soboj, takoj pa družega v šumi. Vranec zarežeče in se spne kvišku; jezdeca prešine mrzla groza. Pred njim slab, ozek most, zadaj pa temen, neprehoden gozd, čegar visoke, vitke jelke ne propuščajo solčnih žarkov na vodo. Izpod mosta, kjer je ležalo debelo kamenje v strugi, prihajalo je rahlo šepetanje.

(Dalje prih.)

Slovenec! Há, há, kako modro! Človek si sam določuje svojo narodnost, kali? Volk je volk, če se prav hinavi, da nosi ovčjo obleko! Kdor zataji svojo zemljo, svoj rod, kdor „ne ljubi matere vanj upajoče“ je renegat, je kukavica. In kolikor bolj zaveden in izobražen je, kolikor lažje pozna svoje dolžnosti, kot ud človeštva in naroda, toliko večje prokletstvo nanj v narodu njegovem!

Radovljčan pa „echter deutsch-krainer“! No, bomo pa uže prosili, da smemo mi, ki smo od tam, protestirati tacemu ciganskemu pačenju naše lepe slovenske Radovljice! Ako ste ujeli kacega renegata, imejte ga. Habeant sibi!

Judeži, Efialti, Brankoviči, Kluni e tutti quanti imeli bodo vselej in povsod pri poštenjaci in objektivnih zgodovinah taiste sramotne spomenike: tukaj trohne ostanki, v katerih je tičala črna duša, ki je izdala svojo zemljo, svoj narod in svojo kri, ki je teptala v prah narurne in človeške svete dolžnosti. — Prijatelj, ta smrad in ta gnjus naj te svari, ne hodi po tacem poti! — Na konci naj dodam še, da se dobro iz mladosti spominjam, ko mi je neki star mož pravil več reči o nemcem duhovnu Bistru (sic.), ki se je spuntal in pobegnil v Ameriko itd.

No, Fister-Bister, Wutscher-Bučar itd.! V nemških krempljih je vse mogoče! R.

Cerkije 19. marca. [Izv. dop.] Denes ravno ob 11. uri dopoldne zadoni žalostni glas zvonov. Sliši se vpitje: gori! gori! Gorelo je na Spodnjem Brniku srenje cerkljanske. Več dni poprej vlekel je hud veter, a ravno denes, hvala Bogu, je bilo vse mirno. Pogorela so šestim gospodarjem vsa poslopja. Cela vas je bila v nevarnosti, sreča je bila, da so o pravem času gasilno brizgalnico pripeljali. Ljudje so pa tudi tako delali, da jih še nikoli nijsem videl pri takej priložnosti tako delati. Hvala jim! Večidel se pri takej priložnosti le vpije. Eden hoče tako, drugi zopet drugače. Župan, c. kr. žandarmarija in domači gospod duhovnik bili so pričujoči. Ljudje so ubogali, da so pridno delali in vodo donášali. Škoda se ceni na kakih 10.000 gld. do 12.000 gld. Živino so vsi rešili in tudi nobeden človek se nij nič poškodoval. Zavarovanih je bilo pet in sicer trije pri banki „Slaviji“. Ako se jim zavarovalni znesek 3100 gold. izplača, imajo vendar le škode 7000 gld. do 9000 gld. in gotovo še več. Zažgali so, kakor je uže v navadi, mali otroci. Čudno je to, da ljudje tako malo pazijo na svoje otroke. Žvepleni klinčki so na razpolaganje vsakemu otroku, namesto da bi se taka reč skrbno in varno skrivala.

Iz Dolenjega Zemona na Notranjskem 20. marca [Izv. dop.] Končno podpisano županstvo izjavlja p. n. gospodom državnim poslancem na Dunaji, kateri so se usmili naših stradajočih revežev, najprisrčnišo in najgorkejo zahvalo za blagodušne darove. Ti darovi so se, kjer je bila največja sila, po vseh osem vaseh razdelili! Bog tisočero plati! Darovali so po našem gospodu poslanci A. Obrezi p. n. gospodje: državni poslanec g. knez Windischgrätz 10 gld.; g. vitez Schneid 5 gld.; g. Karel Klun 3 gld.; g. Vilj. Pfeifer 5 gld.; g. baron Švegelj 5 gld.; dr. Vošnjak 3 gld.; dr. Poklukar 3 gld. in g. Adolf Obreza 15 gld., skupaj 49 gld. Josip Potepan, župan.

S Krasa 20. marca. [Izv. dop.] Všako leto tri ali štirikrat čuti zastop sežanskega trga potrebo povedati slovenskemu svetu po tem ali onem časopisu, kaki velikanski domo-

ljubi so členi njegovi. Poslednjikrat so se ti može zopet prav na dolgo in široko raztegovali kot patentirani domoljubi o priliki volitve državnega poslanca. Kmalu na to so pa prosili za vpeljavo nemščine v kraške ljudske šole in imenovali so sežanskega okrajnega glavarja, ki nij bil in ne bode nikdar prijatelj našega naroda, za častnega občana. — Gospod urednik! Vi ste takrat molčali, misleč si menda, da si može nijso bili v svesti tega, kar so storili.

A zopet se iz „narodne“ Sežane čuje o „narodnem“ občinskem zastopu glas in sicer jako žalosten za nas Slovence. Sežanski občinski zastop izvolil je namreč — tržaškega gubernatorja Depretisa za častnega občana! S tem je mero svojih proti vlastnej narodnosti storjenih grehov uže dopolnil in vi, gospod urednik! mislim, da ne boste odrekli prostora v cenj. svojem listu temu mojemu pismu, čegar namen je opozoriti slovensko občinstvo, kako ti patentirani sežanski domoljubi igrajo s svetinjami našega naroda in z njegovim ponosom.

Iz Obreža pri Središči 20. marca. [Izv. dop.] V naši občini bil je zopet požar. V petek ob 9. uri zvečer začne naenkrat goriti Bratušev skedenj. Nij še minolo pet let, kar je ravno temu gospodarju celo domovanje zgorelo. Pravijo, da se je zažgalo; tudi kažejo v obče na hudobneža, ali kaj, ko se mu ne da dokazati. Toliko požarov, kakor pri nas je malo kje; skoraj leto ne mine, da ne bi se tu ali tam vnelo. Napravili smo si torej brizgalnico, tudi začeli zidati sredi vasi lopo, kjer bi jo shranjevali. Stala je uže več stotakov, ali zgotoviti je ne moremo. Več let uže tako stoji brez vrat, brez oken; odbor ima toliko drugega posla, da tega, kar je potrebno ne utegne napraviti. Ker se torej brizgalnica ne more v njo spraviti, porabljujejo jo popotniki — za stranišče, da uže vsaj tako zastoj ne stoji. Brizgalnica pa je pri nekem kmetu, na drugem konci vasi, tako, da vsikdar prekasno pride na pogorišče. Sicer je vse jedno, ali jo dovlečejo k požaru ali ne, ker je toliko smeti, slame in blata v njej, da so skoraj droge potrti, ko so jo goniti hteli!

K požaru prišli so tudi naši vrli odborniki ter so se začeli tam prepirati, kdo je kriv, da je brizgalnica v takej nesnagi. Tudi so nekateri sponášali, zakaj je ravno konec vasij, a ne kje sred vasi shranjena, na kar jeden kožuhar modro besedo zine: „Čemu pa nijste včeraj povedali, da bo ogenj, pa bi jo bili uže sem dol dovlekli.“ In mož se je začudovljen nasmejal svoje bistrumnosti. Pameten mož to! Kadar ima občina take odbornike, tedaj se jej se ve da mora dobro goditi. To se vidi tudi pri reklamacijah zaradi novega zemljišnega davka. Središki odbor je n. pr. vzel stvar v svoje roke. Vsak posestnik se je poklical, naj pogleda, ali ima vse v redu; če mu nij morebiti katera tuja parcela pripisana, ali njegova komu drugemu itd. Imel je odbor celi teden delo; pa središkim posestnikom se vsaj nij treba bati, da bi se jim krivica godila. Pri nas je se ve da to vse drugače. Naš odbor se za to zadevo ne briga, pusti občane, naj sami napravijo vse. Da bi jih podučil, kako se imajo vesti, Bog ne daj. Jedino tolažbo, ki imajo zanje, so besede, katere je govoril naš diktator rekoč: „Mužek plati in trpi!“

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 22. marca. V današnji seji državnega zbora je bil v drugem in tre-

tjem branji sprejet zakon o reklamacijskih obrokih; zakon glede dovoljenja za pobiranje davkov meseca aprila in maja je bil sprejet s 174 glasovi zoper 123 glasov. Debata o zemljiškem davku se je pričela; 13 govornikov je vpisanih za postavbo, 18 zoper, mej njimi tudi baron Gödel.

Domače stvari.

— (Nemškutarski advokati in notarji na Spodnjem Štajerskem) bodo, kakor se iz Gradca v „N. Fr. Pr.“ od ponedeljka telegrafira, poslali neko svojo protispomenico na pravosodno ministerstvo zoper memorandum slovanskih notarjev in advokatov, v katerej protispomenici bodo prosili, naj se glede sodnijskega jezika nič ne spremeni, in naj se nemški sodnijski jezik, ki je stoletja v veljavi, pusti še na dalje. — Kar se stvari same tiče, rečemo le, da krivica ostane krivica, če prav stoletja trpi. — Kar se pa tiče predrznosti štajerskih nemškutarskih advokatov in notarjev, ki na slovenske zemlji živé in od slovenskega naroda kruh služijo, a si vendar upajo zoper slovenske narodove želje peticionirati, vprašamo, kdo je kriv, da je to mogoče? Slovenci sami. Noben Slovenec ne bi smel nemškutarskemu advokatu ali notarju ni groša zaslužiti dati, potem bi jih peticioniranje zoper slovenščino uže minilo!

— (Ponarejevalec bankovcev.) Z Gorenjskega se nam 21. t. m. piše: Dne 20. t. m. so pripeljali žandarji v Radovljico v zapor po Gorenjskem zelo znanega in uže enkrat zaradi ponarejanja bankovcev kaznovanega Janeza Prešerna po domače „Tonejčevega“ iz Ljubnega. Dečko je prav v velikej meri poprijel se zopet svojega posla, in je koj pri stotakih pričel. Izdelana je baje imel dva in enega le na pol. Hišno preiskavo je vodil sodnijski adjunkt gospod Andolšek in žandarski vodja g. Tuma. Posrečilo se jima je navihanega tička prekaniti in dobiti vse dokaze njegovega zločinstva v roke.

— (Ptujška čitalnica) priredi dne 27. marca veselico, katerej program se glasi: 1. Suppé. Ouvertura k opereti „Des Wanders Ziel“ čveteroročna igra na glasoviru. 2. Dr. Benj. Ipavec. Domovini, samo in dvospev z brenčočim zborom. 3. Igra na citrah s spremljevanjem na glasoviru. 4. Davorin Jenko. Lipa, možki zbor. 5. Tombola. 6. Förster. Po jezeru, koncertna ilustracija narodne pesmi za glasovir. 7. Dr. Benj. Ipavec. Zapuščena, čveterospev. 8. Igra na goslih s spremljevanjem na glasoviru. 9. Dr. Gustav Ipavec. Na ples, možki zbor. Udje so vstopnine prosti; neudje plačajo 40 kr., in z rodbino 80 kr.

— (Sin umoril mater.) Iz Trsta se poroča 21. t. m., da je 22 let stari Karel Sarinich, kovač, umoril svojo lastno mater. Zjutraj, ko je 61 let stara ženica spala še v postelji, prerezal jej je zločinec vrat.

— (V Oplotnicah) so tatje v srenjsko pisarno vlomili in odnesli denarjev, kolekov in 1 puško.

Razne vesti.

* (Upor v Kun-Szent-Martonu.) Prebivalci tega kraja so mestni magistrat in mestno svetovalstvo iz mestne hiše zapodili 18. t. m., ker jih je hotelo prisiliti, da bi zaradi povodnji delali na jezovih. Mestni očetje so se morali poskriti, ker se jim je grozilo s smrtjo. Jeden mož je bil res ubit. Vojaki so prišli mirit, a razdraženo prebivalstvo jih nij pustilo

v mesto. Soboto je zopet odmarširalo tja sto vojakov.

*** (Mož umoril ženo.)** V Madridu je te dni umoril iz ljubosumnosti neki človek svojo ženo, ki je bila za kuharico pri markizu C. Strežaj je ženo branil, a tudi njega je napastnik z nožem sunil v srce, da je na mestu umrl. Sestra markizova je videla umorjena in se tako prestrašila, da pravijo, da bode zblaznela.

Javna zahvala.

Preč. g. Jakob Strupi je za stradalce v Dolenjem Zemonu poslal podpisanemu vsoto deset gold. katero je v ta namen prejel od preč. g. Antona Hočevarja, župnika pri sv. Lorenci ob Temenici. Obema predragima gospodoma bodi zato izrečena v imeni siromakov tisočera zahvala!

Josip Potepan,
občinski načelnik.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca se prične novo naročevanje na drugo četrtletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponovno, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slov. Narod“ pošiljamo samo onim, ki na prejšnjem plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.
Za četrt leta 3 „ 30 „
Za en mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.
Za četrt leta 4 „ — „
Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemani „ 3 „ — „

Opravišтво „Slov. Naroda“.

Umrli so v Ljubljani:

16. marca: Janez Zorec, c. kr. stotnik v pokoj, 59 let, v Hrenovih ulicah št. 3.

17. marca: Franca Kržišnik, perica, 60 let, na Žabjaku št. 3.

18. marca: Janez Gutman, 28 let, na mestnem trgu št. 13, za jetiko. — Marija Jenko, mestna uboga, 66 let, na sv. Petra cesti št. 37, za pljučnico. — Marija Snoj, 3½ mes., na sv. Petra cesti št. 60, za božjastjo.

19. marca: Vencelj Podzimek, uradni sluga, 47 let, pred škofijo št. 22.

20. marca: Ernest Špacek, črkostavčev sin, 8 mes., v Kolodvorskih ulicah št. 31. — Tomaž Pergar, mestni ubožec, 76 let, v Strelških ulicah št. 2. — Makso Kliš, kotlarjev sin, 6 mes., na Starem trgu št. 26, za vnetjem pljuč. — Gabrijela Zajc, črevljarjeva hči, 13 let, na Turjaškem trgu št. 2. — Janez Rozman, gostač, zdaj kaznjeneec na gradu, 43 let. — Marija Glančnik, učiteljice godbe hči, 7 let, na Franc Jožefa cesti št. 7, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

14. marca: Franc Eržen, dninar, 51 let, za oslabljenjem. — Helena Kozamernik, gostija, 70 let, za starostjo.

15. marca: France Petaver, urar, 40 let. — Franc Jereb, dninar, 38 let, za jetiko.

Tužci.

21. marca:

Pri **Stonu**: Rossi, Wrantetzky iz Trsta. — Karlin iz St. Petra. — Willfert iz Steyra. — Dietrich, Deperis, Dolenec iz Vipave. — Zupčić iz Siska. — Amberger iz Dunaja. — Lavrenčič iz Oberfelda.

Pri **Malič**: Knirsch, Dolezel, Schreyer iz Dunaja. — Scheicher iz Hrastnika. — Wielitzer iz Gradca.

Le dobra stvar se hitro prikupi.

Komaj je tri leta, kar sem prišel iz Novega Jorka v London, da angleško deželo seznanim z mojim novim izdelkom. Začel sem z malim ter odprl početkom le majhno delavnico in pisarno. Pošiljal sem moj izdelek v malih zabojih na ogled in poskušajo po Angleškem, Irskem in Škotskem. Moj ekstrakt bil je povsodi v veseljem sprejet in že v prvem letu se je naročilo pri meni 200.000 flašic. Mnogi so se naročili še le potem, ko so dobili mojega izdelka že sami poskusili. Drug ga je priporočal drugemu in tako je moja obrtnija dobro napredovala.

Od začetka, prej da sem ljudi s svojim izdelkom seznanil, imel sem več stroškov s pošiljanjem, ko dobička. Zanesel sem se pa na to, da se mi bo to po-

zneje ceniti vedelo. V tem se nisem motil. Dobil sem toliko priznanja in naročil, da sem svojo delavnico kmalu razširil moral. V drugem letu se je naročilo pri meni na stotine in tisoče, da jih uže nisem vedel kam devati. Jednoglasična bila je hvala mojega „shaker-ekstrakta“. Tako se namreč imenuje moj izdelek in je izvrstno zdravilo za boleznin na jetrah in v želodcu. Najprej se je razširilo to zdravilo po Angleškem. Po dolgih študijah in preiskavah sem se namreč prepričal, da največ boleznin prihaja dandanašnji iz želodca in iz jeter. Iznašel sem zoper te boleznin zdravilo „shaker-ekstrakt“, in ko sem se v Ameriki prepričal, da je mnogim pomagalo, sklenil sem, prinesiti ga tudi v Evropo. Pa nisem prišel v Evropo kot klativitez, kajti vodil sem tam veliko kupčijo in imel sem več ko zadosti za življenje. Moja kupčija se je v tretjem letu še bolj razširila; samo na Angleškem sem prodal 900.000 flaš, v treh letih skupaj tedaj 1.700.000 flaš, in to je gotovo mnogo za začetek v tako kratkem času. Slaba stvar bi se ne bila tako prodajala. Na Angleškem so brž spoznali, kako dobro zdravilo je „shaker-ekstrakt“ zoper slab želodec in boleznin na jetrah, in da je res mnogim pomagal, se vidi uže iz tega, ker se ga je toliko pokupilo. Tolika spričevala od vseh krajev dale so mi pogum, da sem svojo knpčijo uže razširil na druge dežele.

Želodec se kmalu pokvari, ta bolezen pride kakor tat v noči, zdravilo za to pa je „shaker-ekstrakt“.

Če je želodec pokvarjen, boli človeka v prsih in na straneh, včasih tudi v križi; človek je zaspan in slabe volje, usta imajo čuden duh, na zobeh je polno sline neprijetnega vonja. Človeku se ne ljubi jesti in na želodcu leži nekaj kakor kamen. Oči so udrti; roke in noge so mrzle in mokre, kar pride od mrzlega potu. Bolnik je vedno zaspan, in če prav spi, mu vendar nič ni boljše; čez nekaj časa postane siten, razdražljiv in temen, v srcu mu je, kakor bi se nečesa bal. Glava je omotična, posebno kadar človek vstane; čeva postanejo trda, koža pa suha in gorka. Kri je teška in se nerada po žilah vali; belina v očesu postane rumena. Bolnik pogosto živež izbljuje in občuti pri tem kislinast ali pa sladkast okus. Včasih tudi srce tolče, da bolnik dostikrat misli, da je na srcu bolan. Oči slabo vidi jo, kakor skoz meglo, človek postane klavnen in slab. Kmalu se prikaže tudi kašelj, početkom suh, pozneje pa z zelenkastim izmetkom. Te prikazni ne pridejo vse na jedenkrat, ampak zapored; pa dostikrat jih je več na enkrat opazovati.

Lastnik A. J. WHITE v Frankobrodu na M.

Zaloge imajo na Dunaji: Stara c. kr. vojna lekarna, I., na Stefanovem trgu, Fr. Plebanja, lekarja; V. Twerdy, lekar „pri zlatem jelenu“, Kohlmarkt I.; C. Haubner, lekar „pri angelju, I., am Hof; A. Egger, lekar „pri rudečem raku“, I., Hoher Markt; B. Bibus, lekar „pri labudu“, I., Schottenring; Ph. Neustein, lekar „pri sv. Leopoldu“, I., Plankengasse 6; J. Weis, lekar „pri zamorecu“, I., Tuchlauben 27; dr. Ehrmann, lekar „pri sv. Brigiti“, II., Brigittaplatz; M. Sobel, lekar „pri medvedu“, II., Taborstrasse; dr. Aleks. Rosenberg, lekar „pri sv. Trojici“, III., Radetzkyplatz; lekarna am Rennweg, III., Ant. Mayerja; dr. J. Lamatsch, lekar, IV., Wied. Hauptstrasse 16; M. Zavaros, lekar „pri križu“, VII., Mariahiferstrasse 72; Jul. Herbabny, lekar „pri usmiljenju“, VII., Kaiserstrasse 90; Ludvik Lip, lekar „pri zlatem slonu“, VII., Stiftgasse; C. Firbas, lekar „pri sv. Ani“, IX., Währingstrasse; dr. Schlosser, lekar, IV., Wieden, Hauptstrasse 60; M. Schneid, V., Wimmergasse 33; C. Ploy, lekar, IX., Porcellangasse 5; G. & R. Fritz, drogist, I., Bräunerstrasse 5; lekarna udove Seewald, VII., Mariahiferstrasse 106. — **Po raznih deželah:** V Zagrebu: M. L. Finsch, lekar; v Osterlici: A. Prikril; v Badenu: G. Schwarz; v Brnu: F. Edér; v Boenu: H. Spreiter; v Brüxu: Ferd. Fleck, drogist; v Brodu (Galicija): E. Liska; v D. Fildvaru: Jos. Pl. Pap; v Gmundenu: A. Raymann; v Iglavi: V. Inderka; v Inomestu: Fr. Winkler; v Kančugi (Galicija): R. Heger; v Karlovcu: Z. Fideis, lekar, J. Birš; v Celovcu: P. Birnbacher; v Krakovem: Jos. Trauczynski; v Kremsu: S. E. Kleweine; v **Ljubljani:** Julij pl. Trunkoczy; v Lovu: Peter Mikolaš, Sigmund Rucker in K. Križanovski; v Linu: A. Hofstätterja dediči in A. Rupert; v Meranu: A. Pan; v Milovki (Galicija): M. Quirini; v Miskolezu: dr. M. Herz; v Novemčicu: Jul. Neuser; v Pančovi: W. H. Graff; v Plznu: E. Kalser; v Pragi: Jos. Fürst na Porišči; v Prerovi: Ig. Psota, lekar „pri zlatem orlu“, v Presburgu: Fr. Henrici, lekar pri sv. Trojici, in Feliks Pistory, lekar „pri rudečem raku“, v Presnicah: A. Griessl; v Reichenbergu: Jos. pl. Ehrlich; v Saazu: V. Kraus, drogist; v Sangerbergu: J. Ziegler; v Solnogradu: dr. pl. Sedlitzky, c. kr. dvorni lekar; v Šemnicu: Fr. Sztankay; v Šternbergu (Morava): A. Ferkl; v Opavi: A. Plahky; v Temesvaru: C. M. Johnner, lekar, mesto, Hunyadigasse, in Stefan Tarczay, lekar „pri Mariji pomagaj“, v Ogerskem Hradišu: J. Stancel; v Vinkovcih: L. pl. Alemann; v Varaždinu: G. Hochsinger, lekar; v Welsu: K. Richter; v Dunajskem Novem mestu: Fr. Kolčarš, lekar; v Karlsbadu: G. Fideis, lekar; v Belu (Galicija): J. Gross, lekar; v Zydzacowu: M. Bardasz; v Grünburgu (Zgor. Avstr.): J. Müller, lekar; v Leitmericu: R. Labler, lekar „pri kroni“, v Liesingu: A. Huss; v Seegedinu: A. Kovacz; v Beljaku: Rumpfovi dediči; v Celji: A. Kupferschmidt; v Deutschbrodu: W. Kabelač; v Ošjeku: J. Gobotzky; v Gradei: Fr. Ks. Gschihay; v Gr. Beeskerek: L. Menzner; v Gyongyösu: F. Mersitz; v Hermannstadtu: A. Teutsch; v H. M. Vasarhely: J. Riss; v Leva (Levenzi): E. Bolemann; v M. Bukwitzu: C. Blodig; v Mähr. Weisskirchenu: J. Kriegelstein; v Nussdorfu pri Dunaji: Kol. Boly; v Nyiregyhaza: E. Korangi; v St. Pöltnu: O. Hassak; v Windischgarstenu: Em. Keller; v Znaimu: E. Scherko. (109—6)

Dunajska borza 22. marca

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	73 gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	95	„
Zlata renta	92	05	„
1860 drž. posojilo	128	25	„
Akcije narodne banke	805	„	„
Kreditne akcije	289	80	„
London	117	45	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	29½	„
C. kr. cekini	5	52	„
Državne marke	57	25	„

Pri (140—3)

Jan. Perdanu,

cesarja Jožefa trg.

(nasproti stare hranilnice),

dobivajo se po najnižji ceni vsake vrste

Semena:

detelja domača, lucernska travulja, mačji rep pahoaka, pesa, ribniški fižol itd.

Naročila po pošti se hitro dovršijo.

• Zdravljenje po zimi. •

WILHELMOV

antiartritiški antirevmatiški

kri čistilni čaj

od

Franz Wilhelm-a,

lekar v Neuenkirchenu (Dolenje-Avstr.),

je najboljšim vspehom rabil se zoper protin, trganje po udih, zastarele hude boleznin, zmirom gnoječe se rane, spolške in boleznin na polti, izrastke na životu in obrazu, kite, sifilistiška ulesa, napihnenje jeter in vranice, zlato žilo, zlaténico, bolečine v živecih, kitah in udih, stiskanje v želodcu, če ne gredo vetrovi od človeka, zoper zaprtje, če človek ne gre lahko na vodo, zoper polucije, moško slabost, ženski tok, bramorje, bezgavke in zoper druge boleznin, kar potrjuje tisoč priznavalnih pisem. Spričevala na zahtevanje zastoj.

Zavitki v 8 snopičih po 1 gld.; za kolek in pošiljanje 10 kr.

Popačenih izdelkov naj se nikar ne kupuje in gleda na znane v več državah zabranjene varstvene marke.

Zaloge imajo:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Brodu Evgen Schrepel, lekar. V Gradei J. Purgleitner, bratje Oberaizmeyer, Wend. Trunkoczy, lekarji. V Kranju Karel Šavnik, lekar. V Mariboru Alojzij Quandest, lekar. V Metliki Fr. Wacha, lekar. V Novem mestu Dom. Rizzoli, lekar. V Postojni Anton Leban, lekar. V Zagrebu Sig. Mitlbach, lekar. (18—8)

• Zdravljenje spomladi. •

Najboljši

papir za cigarete

LE HOUBLON

francoski izdelek.

!!Svari se!!

pred ponarejevanjem.

Ta papir je pravi samo tedaj, ako ima vsak list znamenje LE HOUBLON in vsak karton spodaj stoječe varstveno znamenje in signaturo.

Cawley & Henry
Proprietari
C. Cawley & H. Henry
PARIS.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.